

20.12.2022

VM021:00/2020

Hyväksytty helmikuun 2023 kokouksessa 8.2.2023

Digi arkeen -neuvottelukunta, kokous 16

Aika Perjantai 16.12.2022 klo 12-14

Paikka Hybridikokous: valtiovarainministeriö nh. Jakovara -1.krs (os. Mariankatu 9, Helsinki) sekä Teams-kokousmahdollisuus

Läsnä/etänä: Puheenjohtaja: Marianne Heikkilä, pääsihteeri, Marttaliitto

Jäsenistö:

Varapuheenjohtaja: Sari Vapaavuori, kehitysjohtaja, Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry ESTYNYT – *sijaisena kokouksessa*: Suvi Hiltunen, VALLI ry ETÄ

Varajäsen: Sari Kujala, tutkijatohtori, Aalto-yliopisto, edustaa: DigiIN tutkimushankekonsortio ETÄ

Markku Möttönen, järjestöpäällikkö, Näkövammaisten liitto ry, edustaa: Vammaisfoorumi

Varajäsen: Sami Älli, Saavutettavuusyksikön johtaja, Kehitysvammaliitto ry, edustaa:

Vammaisfoorumi ETÄ

Iita-Mari Ruponen, suunnittelija, Digitaalisen nuorisotyön osaamiskeskus Verke ETÄ

Artem Kuosti, DigiUp-hankkeen projektipäällikkö, Moniheli ry

Varajäsen: Henrik Mäki, toiminnanjohtaja, Joen Severi ry ETÄ

Nina af Hällström, verksamhetsledare, SAMS – Samarbetsförbundet kring funktionshinder rf ETÄ

Erja Saarinen, erityisasiantuntija, SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

Varajäsen: Ville Vaarne, viestintäpäällikkö, Suomen Kirjastoseura ry ETÄ

Mari Kannisto, suunnittelupäällikkö, Kela ETÄ

Mattias Lindroth, erityisasiantuntija, Suomen Kuntaliitto ry ETÄ

Joonas Mikkilä, Digi- ja koulutusasioiden päällikkö, Suomen Yrittäjät ry ETÄ

Juha Suomalainen, ylitarkastaja, Etelä-Suomen aluehallintovirasto ETÄ

Varajäsen: Eetu Komsu, ylitarkastaja, Etelä-Suomen aluehallintovirasto ETÄ

Marko Latvanen, erityisasiantuntija, Digi- ja väestötietovirasto ETÄ

Varajäsen: Minna Piirainen, johtava asiantuntija, Digi- ja väestötietovirasto

Jasmiina Jokinen, erityisasiantuntija, oikeusministeriö ETÄ

Katju Holkeri, finanssineuvos, valtiovarainministeriö

Sihteeristö:

Olli Kuusisto, erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö

Pirre Laaksonen, koordinaattori, valtiovarainministeriö

Jasmiina Ruotsila, asiantuntija, valtiovarainministeriö (klo12-13)

Marjukka Saarijärvi, ohjelmapäällikkö, valtiovarainministeriö ETÄ

Suvi Savolainen, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö ETÄ

Heikki Talkkari, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö

Alustajat:

Tuula Lybeck, hankejohtaja, valtiovarainministeriö ETÄ

ESTYNEET:

Varajäsen: Outi Kauppinen, erityisasiantuntija, Suomen UNICEF ry

Postiosoite
Postadress
Postal Address

Valtiovarainministeriö

PL 28
00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

Puhelin
Telefon
Telephone

0295 16001
+358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

valtiovarainministerio@vm.fi

Varajäsen: Adan Mohamed, toiminnanjohtaja Monik ry, edustaa: Etnisten suhteiden neuvottelukunta ETNO
 Juulia Anderson, toiminnanjohtaja, ENTER ry
 Varajäsen: Juha Viitanen, järjestösuunnittelija, EKL Eläkkeensaajien Keskusliitto ry, edustaa: Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry
 Tarja Heponiemi, tutkimusprofessori, THL, edustaa: DigiIN tutkimushankekonsortio
 Varajäsen: Kristina Beijar, hallintoasiain asiantuntija, Svenska Finlands folkting
 Varajäsen: Elina Sipola, suunnittelija, Kela
 Varajäsen: Heli Hänninen, erityisasiantuntija, Suomen Kuntaliitto ry
 Varajäsen: Leena Nyman, asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
 Varajäsen: Katriina Nousiainen, erityisasiantuntija, oikeusministeriö
 Tapani Sainio, kulttuuriasiainneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö
 Varajäsen: Victor Nyberg, erityisasiantuntija, opetus- ja kulttuuriministeriö
 Minna Lohtander, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö

1 Kokouksen avaus ja esityslistan hyväksyminen sekä ilmoitusasiat

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.03.

Hyväksyttiin esityslista muutoksitta.

Todettiin edellisen kokouksen (13.9.) pöytäkirja hyväksytyksi hiljaisessa sähköpostimenettelyssä (10.-24.10.2022 välisenä aikana). [Pöytäkirja](#) on julkaistu julkisilla [hankesivuilla](#).

Todettiin muutokset jäsenistössä:

- varsinainen jäsen Erja Saarinen, erityisasiantuntija, SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry 1.11. alkaen (Emily Strohmmin tilalle).

2 Valtionavustukset apuna arjen tilanteissa – Tuula Lybeck, hankejohtaja, valtiovarainministeriö

Kuultiin valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihankkeen esittely liitteen mukaisesti.

Muutamia nostoja esittelystä:

- valtionapuviranomaisten toimivalta pysyy entisellään
- perustana digitalisaatio, jonka osana yhteismitallistetaan valtionapuviranomaisten käytänteitä ja prosesseja yhteisen toimintamallin suuntaiseksi. Asiakaslähtöisyyden varmistamiseksi kehittämistyössä käytetään yhteiskehittämisen menetelmiä (palvelumuotoilu, työpajat, käyttäjätutkimukset, demot jne).
- tietoa kerätään kolmeen Valtiokonttorin ylläpitämään palveluun:
 - haeavustuksia.fi (kaikki valtionapuhaut julkaistaan velvoittavasti)
 - tutkiavustuksia.fi (mm. vähimmäistiedot kuten avustuksen saaja julkaistaan velvoittavasti)
 - hallinnoivavustuksia.fi (operatiivinen ratkaisu, viranomaisten käytössä, ei käyttövelvoitetta)
- yksityishenkilöille myönnettävien avustusten käytänteitä on selvitetty, useita havaintoja mm. saavutettavuusvaatimukseen
- lausuttavana tällä hetkellä: Yksityishenkilöitä koskevan valtionavustustoiminnan kehittäminen lausuntopalvelussa (linkki).
- parhaillaan pilotoinnissa olevaa haeavustuksia.fi:tä on auditoitu saavutettavuuden osalta, myös sanastotyö ja ymmärrettävyys on erittäin tärkeää asiakaslähtöisyyden ja sujuvuuden lähtökohta
- pilotoinneista on saatu hyvää palautetta sekä hakijoilta että myöntäjiltä.

Keskustelussa pohdittiin miten hakujen myötä kertyvää dataa voisi hyödyntää ja hyödyttää (myöhemmässä vaiheessa) hakijoita, erityisesti kansalaisjärjestökentällä. Tiedon julkisuus myös pohditutti johon todettiin, että asiaa on pohdittu ja valmisteltu huolella mm. oikeusministeriön kanssa yhteistyössä sekä perustuslakivaliokunnassa. henkilötietojen osalta datan näkyminen on massatietona estetty laissa. Tietoja alle tuhannen euron avustuksista ei julkaista (vaikka toki toimitetaan tietovarantoon). Pohdittiin myös eri kieliversioita ja huomattiin joku yksittäinen erikoisuus ruotsinkielisessä versiossa. Todettiin palvelun olevan kolmikielinen (suomi, ruotsi, englanti). Todettiin myös kolmikielinen laajennettu (vaikuttavuus ja talous) sanaston VM:n julkaisu alkuvuonna 2023.

Lisätietoja:

- vm.fi/valtionavustustoiminnan-kehittaminen
- 29.1.2023 tilaisuus hankkeen ajankohtaiskatsaus: <https://vm.fi/tapahtumat/2023-01-26/valtionavustushankkeen-tilannekatsaus>
- Valtionavustukset uutiskirjeen tilaus: <https://uutiskirje.vm.fi/archive/show/1388535>
➔ Uutiskirjeen voi tilata sähköpostiinsa kirjeen lopusta.
- Hankesivusto: <https://uutiskirje.vm.fi/archive/show/1388535>

Liite: [Valtionavustukset apuna arjen tilanteissa](#)

3 Toimintakauden itsearvioinnista – sihteeristön edustaja Suvi Savolainen, VM

Käytiin läpi saadut vastaukset kyselystä, joka oli koko neuvottelukunnalla vastattavana 28.11.-8.12.välisenä aikana.

Muutama nosto:

- 15 henkilöä (33:sta) vastasi kyselyyn
- koontina (nelikentästä):
 - o Tunnuslukuja:
 - Nvk:n toiminta yleisarvosana (80%): 4/5
 - Kokoukset ka. 4.2/5
 - Pyöreät pöydät ka. 3.8/5
 - o Positiivista: Saatu paljon ja laajasti tietoa nvk:sta; Jaettu paljon tietoa omassa organisaatiossa, Verkostoiduttu, Uusia näkökulmia, Osallistuttu aktiivisesti nvk:n toimintaan
 - o Kehitettävää: Osallistumisen jakaantuminen epätasaisesti - toisaalta osa itsetoivoi että olisi ollut antaa enemmän aikaa nvk:lle; Nvk:n vaikuttavuus hieman epäselvää -> viestinnän lisääminen -> priorisointi; Verkostoitumisen lisääminen; Kokouksien tempoa ja intensiivisyyttä hieman alemmas
 - o Jatkopohdintoihin liittyen: Digitoimiston alle joku ryhmä/elin; Tärkeää, että olisi valtionhallinnon asettama ryhmä; Verkostot joskus liian epämääräisiä; Jatkokeskustelufoorumi nähtiin tärkeänä, muoto ei niin yksiselitteistä; Moni piti osallistumista tärkeänä jos asetettaisiin uudelleen.

Kaikki anonyymit vastaukset liitteessä.

Käytiin keskustelua kyselyn pohjalta.

Kauden päättyessä, mahdollisiin jatkopohdintoihin liittyen muutamia nostoja keskustelusta, mikäli vastaavanlainen tai muu toimielin perustetaan:

- o olisi tärkeää kytkeä aiempaa enemmän Digikompassityöhön
- o esiin noussut kokousten tempo ei ollut kaikille ongelma, toisaalta pidettiin hyvänä sillä kokouksiin ei käytettävissä kovin paljoa enempää aikaa.
- o (digi)syrjäytyneiden osallistujien käytännön näkökulman parempi huomiointi (vs. nyt digitalisaatio tuntuu olevan itseisarvo)
- o selkeämpi yhteys nvk:n edustajien organisaatioon (voisiko olla vaikka jonkun teeman kautta)
- o yhteistyö hallinnon ja kansalaisten kanssa
- o haavoittuvien ihmisryhmien huomiointi entistä enemmän ja paremmin jatkossa

Liite: [Toimintakauden itsearvioinnista](#)

4 Toimintakertomuksen käsittely ja neuvottelukunnan pääviestit – toimituskunnan puolesta, sihteeristöä Pirre Laaksonen, VM

Käytiin lyhyesti läpi toimintakertomuksen rakenne ja sisältö päällisin puolin. Toivottiin tekstimuotoiluja joko kokouksen kuluessa chat-ikkunaan tai jälkikäteen esimerkiksi s-postilla.

Käytiin keskustelua toimituskunnan ehdotuksista pääviesteiksi (liitteen luku 3).

Nostoja keskustelusta:

- kaikki ehdotukset hyviä, osin päällekkäisiä
- jotkut teemat voisivat olla toisen alla esimerkiksi osaaminen osallisuuden alla -> yhdistäminen
- yleisesti kansalaisten hyvinvointi yhteiskunnassa olisi hyvä näkyä
- osallisuus tärkeä teema, myös proaktiivisuus
- oikeus- sanana olisi hyvä näkyä jossain
- määrä ei korvaa laatua

Saatiin myös konkreettisia tekstimuotoiluehdotuksia.

Todettiin myös, että toimintakertomuksen valmistuttua ja sen viestinnän osalta on tärkeää, että kaikki viestivät monikanavaisesti samaan aikaan asiasta.

Toimituskunta/sihteeristö ottaa kaikki kommentit ja muokkausehdotukset ylös ja lähettää uuden luonnostelman kommentoitavaksi.

Liite: [Luonnos toimintakertomuksesta \(9.12.2022 päivätty versio\)](#)

5 Digikuulumiset sektoriltasi

Ei käsitelty. Siirrettiin ajanpuutteen vuoksi tulevaan kokoukseen.

6 Muut asiat:

6.1 Neuvottelukunnan alkuvuoden 2023 aikataulut

- Kokous 8.2.2023 klo 9-11
- Toimintakauden päätösseminaari 8.3.2023 klo 9-12
- Toimintakausi päättyy 31.3.2023

6.2 Ikääntyneiden digiosallisuuden edistämisestä – Katju Holkeri, finanssineuvos, valtiovarainministeriö

- [Yhteenveto v.2022 Vanhusneuvostopäiviltä](#)

6.3 Tiedoksi: Selonteko digikompassista annettu eduskunnalle

- Valtioneuvoston selonteko Suomen digitaalinen kompassi (VNS 10/2022 vp)
- [Tiedote 20.10.2022](#)
- [Eduskunnan asian käsittelytiedot](#)
- [Julkaisun pysyvä osoite \(Valtioneuvoston julkaisuarkisto Valtossa\)](#)

6.4 Tiedoksi: Muiden tahojen järjestämiä tapahtumia

- Digitoimisto järjestää alkuvuodesta 2023 useita sidosryhmätilaisuuksia ja -työpajoja, joista viestitään tarkemmin tulevien viikkojen aikana. Lisätietoja digitoimistosta: ym.fi/digitoimisto
- Elämäntapahtumien ja liiketoimintatapahtumien digitalisointi ja automatisointiin liittyvistä työpajoista [lisätietoja täältä](#)
- 13.1.2023 DigiConsumers-seminaari: Diginatiivit keskiössä vai paitsiossa. [Lisätietoja ja ilmoittautuminen.](#)
- 13.1.2023 [Digitalisaation edistäjien verkosto](#)
- 22.3.2023 [VM/Digiohjelman päätöstilaisuus](#)

6.5 Muut mahdolliset asiat

- Todettiin Valli ry:n julkaisseen lokakuussa selvityksen ikääntyneiden digiosallisuudesta. Julkaisu saatavilla sekä paperisena esitteenä että verkossa: <https://www.valli.fi/wp-content/uploads/2022/10/Selvitys-ika%CC%88a%CC%88ntyneiden-digiosallisuudesta-2022.pdf>
- Todettiin DVV:n julkaisseen ensimmäisen Digitaitoraportin - saatavilla sekä paperisena että verkossa: <https://dvv.fi/-/suomalaiset-pysyvat-digikehityksen-mukana-hyvin-mutta-ilman-digitukea-emme-parjaa>

7 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.03.

Liitteet Liite: [Valtionavustukset apuna arjen tilanteissa](#)

Liite: [Luonnos toimintakertomuksesta \(9.12.2022 päivätty versio\)](#)

Jakelu Neuvottelukunnan jäsenet, sihteeristö
Tiedoksi Alustajat